

Лазебна Юлія Митрофанівна, аспірантка

СИСТЕМА ПРИНЦИПІВ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ

Будь-який вид господарської діяльності базується на певних принципах, в тому числі, і лізингова.

Дослідженнями принципів лізингової діяльності займалися не багато науковців, серед них можна відмітити Гринчук Ю.С., яка систематизувала та запропонувала нові принципи здійснення лізингової діяльності. До них належать: державний підхід, науковість, мотивація; підприємливість, територіальність, відповідальність, довіра, комплексність, системність, об'єктивність, рівноправність, конкретність, точність, дієвість, плановість, оперативність, гнучкість, демократизм, строковість, зворотність, власність, платність, економічність, інноваційність [1].

У зв'язку із розвитком лізингової діяльності в Україні, принципи здійснення цього виду діяльності потребують деякого доповнення. Так, лізингова діяльність має базуватися додатково на таких принципах як: свобода вибору, надійність, варіантність, детермінованості, інформованість,

Під принципом свобода вибору слід розуміти, те, що лізингоодержувач має необмежену свободу при виборі потенційного лізингодавця, а лізингодавець — постачальника (виробника майна). При цьому, лізингодавець має право у відмові до співробітництва з лізингоодержувачем, а постачальник майна — з лізингодавцем.

За принципом надійності лізингодавцю необхідно мати достатні фінансові ресурси для задоволення потреб лізингоодержувача, а лізингоодержувач — для покриття зобов'язань перед лізингодавця за фінансовим лізингом.

Для задоволення різних потреб лізингоодержувачів, за принципом варіантності, необхідне існування конкурентного середовища. Це сприятиме

розвитку лізингової діяльності та надасть змогу лізингоодержувачам отримати засоби праці за більш низькими лізинговими ставками.

Під принципом детермінованості розуміється, права та обов'язки, які виникають або можуть виникнути при здійсненні лізингової діяльності, мають бути закріплені в договорі фінансового лізингу.

За принципом інформованості лізингодавці мають широко інформувати громадськість через засоби масової інформації про суть та переваги фінансового лізингу.

Фінансовий лізинг, як об'єкт бухгалтерського обліку, має базуватися на таких принципах як: обачність, повне висвітлення, послідовність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історична (фактична) собівартість.

Під принципом обачності доходи та витрати від здійснення лізингової діяльності визнаються в період здійснення такої економічної операції. Незалежно від того, коли було передано або отримано лізингове майно.

Під принципом повного висвітлення передбачається, що вся суттєва інформація відображається або буде відображена у фінансовій звітності.

Принцип послідовності враховує, те, що до лізингової операції застосовуються обрана облікова політика з року в рік.

Принцип нарахування та відповідність доходів і витрат застосовується для визначення фінансового результату від здійснення лізингових операцій. За цим принципом доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів.

За принципом превалювання сутності над формою лізингові операції відображаються в обліку виходячи із їх суті а не з юридичної точки зору. Згідно з цим принципом, в обліку фінансовий лізинг відображаються як довгостроковий кредит у формі оренди [2].

Згідно з принципом історичної (фактичної) собівартості в обліку активи підприємства мають відображатися у сумі витрат, які були понесені на їх виробництво та/або придбання. Отримане майно за фінансовим лізингом лізингоодержувач відображає в обліку за найменшою з оцінок: справедливою вартістю активу або теперішньою вартістю суми мінімальних орендних платежів. Лізингодавець відображає обліку переданий у фінансовий лізинг майно як дебіторську заборгованість в сумі мінімальних орендних платежів і негарантованої ліквідаційної вартості за вирахуванням фінансового доходу, що підлягає отриманню, з визнанням іншого доходу (доходу від реалізації необоротних активів). Одночасно залишкова вартість об'єкта фінансової оренди виключається з балансу орендодавця з відображенням у складі інших витрат (собівартості реалізованих необоротних активів) [3].

Слід зазначити, лізингова діяльність не є сталою, а постійно розвивається, тому принципи здійснення цього виду діяльності можуть змінюватися та доповнюватися.

Список використаних джерел

1. Гринчук Ю.С. Лізинг у технічному забезпеченні сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. економ. наук : спец. 08.07.02 “Економіка сільського господарства і АПК” / Ю.С. Гринчук. — Львів, 2006. — С. 9.
2. Лазебна Ю.М. Розмежування понять фінансового лізингу та фінансової оренди для цілей бухгалтерського обліку // “Наука і життя: українські тенденції, інтеграція у світову наукову думку”: матеріали п'ятої всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 20 — 22 травня 2009 р.: Київ 2009. — С. 57-58 с.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 14 “Оренда” [Електронний ресурс] — Режим доступу : www.minfin.gov.ua